

Anglija sklenila delati z USA v vseh ozirih

Parlament intervencijo v Koreji skoro soglasno odobril. — Amerika potrošila za oborožitev južne Koreje \$110,000,000

Najprvo nekaj šole iz Španije? Civilna vojna v Španiji je bila nekaka vaja, v kateri je Hitler preiskoval svoja nova bojna sredstva, in to bodisi tanke, topove, podmornice, letala itd. Mussolini pa je preiskoval kolikšna je učinkovitost njegove bahavosti in preiskusal je v Španiji tudi svoje vojaštvo — "prostovoljce" seveda, letala in pa svoje klice na "koražjo" zapadnim silam, ali zapadni demokraciji. Te so se potuhle v nevtalnosti; Zed. države so bile prve med njimi. Tako je Španija postala nekaka žoga med fašističnimi diktatorjema na eni strani in med Stalinom na drugi.

Kajti Sovjetska zveza je bila edina močna država, ki je španski republiko odkrito pomagala. Prav tako odkrito in še veliko močneje so pomagali španski reakciji Mussolini, Hitler in Vatikan.

Civilna vojna v Španiji je bil prvi korak — velika predpriprava v drugo svetovno vojno. Ako bi demokratični zapad ne hlinil nevtalnosti temveč španski republiko odkrito pomagali — morda bi se bilo zgodovine drugače zasakulo. Tako pa je triumfalni fašizem — in pijan te zmagi, Španiji je hotel naprej. In je šel proti zapadu (najprvo v Avstrijo in na Čehoslovaško) in potem proti vzhodu (najprvo na Poljsko).

Ali je Koreja Španiji soroden slučaj?

Slična borba, kakor je nastala v Španiji ob pričetku civilne vojne, ki pa je bila v resnici napad vnanjih sil na špansko republiko, je dne 25. junija nastala v Koreji. Zed. države so takoj posegle vanjo z izjavo, da so dolžne braniti Južno-Korejsko republiko, ker je bila napadena brez vzkroka od komunistične Severne Koreje. Ob enem so zastopniki naše države v Organizaciji Združenih narodov predlagali, da naj vrhovni varnostni svet ta korak ameriške vlade odobri, kajti pomoč napadeni Južni Koreji je bila nujna in zato ameriška vlada ni mogla čakati, da bi se šlo najprvo skozi formalnosti, kajti če bi to storila, bi ameriška pomoč tja prepozno prišla.

V tej številki

Koreja je še vedno v ospredju na svetovni pozornici. Čitajte o vojni in nji oba članka, ki pričenjata na prvi strani. V enem je razlagano, kako se je prizadetim silam ponudil za posredovalca v korejski vojni predsednik indijske vlade Jawaharlal Nehru, da se prekine z borbo in doseže sporazum v mir.

V drugem je razglabljanje, da-li je Koreja le prva stopnja v tretjo svetovno vojno, kakor je bila civilna vojna v Španiji prvi korak v drugo svetovno vojno.

Čitajte tudi članek, kako velebizniški tisk opomaga ugonabljanje stavke, in pa kako zelo delavstvo greši nad sabo, ker je v politiki breznačelno in brez svojega velikega časopisa.

Komentarji so obnovljeni v tej številki. Čitajte v nji tudi kolono "Nekaj o naših stvareh".

Kje so dobili bogastva kralji, ekskralji in ubežni kralji? Zanimiv članek na gornje vprašanje je na prvi strani.

Na seji naše eksekutive in upravnega odbora je bil "osebno" navzoč tudi Proletarec. Kako se je počutil, o čem je jamral in kaj je govoril, vidite v upravnikovi koloni na 2. strani.

V "Razgovorih" komentira o raznih stvareh Joško Oven. So na drugi strani.

Pojasnilo o nabiranju oglasov v jubilejno številko Proletarca in o apelu na društva SNPJ je na 2. strani.

Ne prezrite izredno zanimivih člankov v angleščini na 4. strani. Posebno opozarjamo na angleški članek, "Ali naj se cirkus obnovi?" Čitajte Proletarca in pripravite ga tudi drugim.

INDIJA PREDLAGALA, NAJ SE VOJNO V KOREJI KONČA S POSREDOVANJEM

Indija je edina velika država na svetu, ki je vzlic "mrzli" in raznim "vročim" vojnem ostala politično samostojna in ne sprejema diktatov ne iz Londona, ne iz Washingtona, ne iz Moskve. Prizadeva pa se, da bi vplivala na vzrušene duhove in na prenapeteže v vladah velesil pomirjevalno, ker ve, da čimbolj se bodo še razdraževali, toliko prej bo svet pahnjn v tretjo svetovno vojno.

Indija je sicer v Organizaciji Združenih narodov odobrila ameriško intervencijo v Koreji, toda s pridržki. Povedala je, da ne bo za nikomur drvela čez drn in strn, ker njen smoter je mir.

Jawaharlal Nehru je predsednik indijske vlade. Njegova država ima milijone več prebivalcev kot npr. Sov. zveza ali pa Zed. države. On je po prepričanju in svoji filozofiji človekoljub in pacifist. Delal je dolgo za osvoboditev Indije izpod Anglije skupno z mahatmo Gandhijem in drugimi, ki so jima sledili. Veliko krvi je bilo v tej dolgi borbi Indije od tujih osvobodilcev po nedolžnem prelite. Toda danes ima ta Indija svojo republikansko vlado, četudi je še ostala v britanskem občestvu. In ima pogum, da nastopa po svoji vesti in ne po željah kake velesile ali po željah njihovih blokov.

Ko je Amerika izjavila, da se bo borila za svobodo napadene Južne Koreje, je Nehru pričakoval, da se iz tega ne bo razvila vojna v miniaturo in da na malo takozvano komunistično Severno Korejo ne bo udarila tolikšna sila. Kajti od kraja je predsednik Truman dejal, da je poslal v obrambo napadene Južne Koreje le ameriško letalstvo in razne veščake ter municijo domačinskim četam. Mest v Severni Koreji se ne bo napadalo. A ker so severni Korejci v svojem odporu trmasti, je prišel iz Japonske pogledati tja general MacArthur in sporočil v Washington, naj se z "banditi" (s severnimi Korejci) čimprej in temeljito opravi. Truman je nato oznanil, da bo potrebno v obrambo Južne Koreje poslati tja tudi ameriško motorizirano kopno armado. Prišla je tja takoj. Bila je na to na svojih japonskih bazah že pripravljena. Ker to še ni bilo dovolj, je predsednik Truman oznanil, da je poslal v one kraje nadaljnje kadre ameriških bombnikov ter monarično kopno armado (marines). Odpeljala se je v Korejo s svojih baz v Kaliforniji.

Anglija je ob pričetku konflikta v Koreji rekla, da bodo Zed. države v Koreji lahko same opravile, torej ne bo poslala tja nikake oborožene sile. V Washingtonu so se namrdnili, časopisi v Ameriki so udarjali po angleški vladi, češ, kadar jemljete od nas, smo vam dobri, ko pa bi morali tudi vi kaj dati v znak hvaležnosti vsaj — nam pa obrnete hrbet!

V Londonu so se vsled tega premislili in poslali v Korejo skoro vso svojo pacifično bojno mornarico, med njimi veliko ladjo, ki je nosilka bojnih letal. Angliji se je s svojo mornarico nato pridružila še Nizozemska in Avstralija z bojno mornarico in z bombniki. Indijski premier Jawaharlal Nehru vse to opazuje in mu je hudo.

(Konec na 3. strani.)

KRALJI SEBE IN SVOJCE NIKDAR NE POZABIJO

Pokojni italijanski kralj Viktor Emanuel je imel vložene v Angliji \$8,400,000. Višje sodišče v Londonu je dne 29. junija odločilo, da naj se to bogastvo, ki ga ima v Londonu, izroči njegovim dedičem.

Koliko je imel pokojni Vittorio Emanuele v švicarskih in newyorških bankah, še ni bilo javno povedano. Saj urednik tega lista ni še nikjer nič bral o tem. A gotovo je, da se noben kralj ne zadovolji, da bi imel vse svoje bogastvo na enem kraju.

Kje je pokojni italijanski Emanuele "zaslužil" ali pridobil toliko denarja — in to v državi, ki jo oglašajo za revno?

Koliko si je za "deževne dni" prihranil njegov sin Umberto, ki je sedaj v izgnanstvu menda neke na Portugalskem, vedo le njegovi najbližji takratni ministri.

Sedaj bo Umberto deležen še nekaj očetovih milijonov, torej mu ne bo sile!

Dvorna žlahta ljudstvo veliko stane, kadar v državi še gospodari, in tudi v ubežništvu ji je poskrbljeno.

Po Ameriki sedaj potuje jugoslovanski ekskralj Peter. Bil je v Chicagu, kjer ga je baje tri tisoč Srbov na nekaki svečanosti v hotelu Stevens navdušeno pozdravljalo ter mu vzklikalo, "živel NAS kralj Petar II!"

Ko je bil Tito v borbi proti okupatorjem in živel v duplinah, v hlevih, v mrazu in snegu, je imel "njegovo veličanstvo" kralj Peter v Londonu razkošen stan — enega v dragi vili in drugega v "ekskluzivnem" hotelu. Stanarina za ta njegova bivališča je stala okrog tisoč dolarjev na teden. Vrh tega je vzdrževal vso svojo dvorno žlahto, in ko so se v Jugoslaviji borili za osvoboditev, se je mladi Peter ženil ter se udobno oženil. Lepo mu je bilo. Lepo mu je še sedaj.

Kje zajema, da lahko celo drugim daje? Vse, kar si je nagrabil, oziroma je njegov pokojni oče zanj, je izčrpano iz srag jugoslovanskega seljaka in delavca.

Njegov stric, bivši romunski kralj in svetovno znan pustolovec Karl, je imel v raznih bankah v inozemstvu še mnogo več milijonov kakor italijanski Emanuele.

Od kar je njegova ljubljena (Konec na 2. strani.)

KOMENTARJI

Zbira in presoja urednik

Governer Frank Lausche je politik svoje vrste. Tako mislijo mnogi. V resnici se od drugih oportunističnih politikavev demokratske in republikanske stranke v ničemer ne razlikuje. Smatra, da je že dovolj močan graditi si svojo politično mašino, stara demokratska politična škatlja v Ohio pa naj si pomaga kakor si ve in zna.

Unije v Ohio, ki so v Lauschetovi prvi kampanji za gubernersko agitiranje zanj čez drn in strn, se delajo kot da so "razočarane". Tudi ohijski komunisti so se v prvi kampanji gnali zanj. Pa Ameriška domovina in katoliška cerkev v Ohio, kampanjski manager Lindy pa je vse to spretno spletal v kito in tako je Frank po nji srečno pripelel v Columbus ter se nastanil z družino v kapitolu. Ker politike ni bil še vajen drugje kot v Clevelandu na sodišču in potem v županski službi, mu od kraja ni šlo gladko. Posebno Slovincem se je zameril. Pričakovali so "political jobs", a jih je dal rajše Irceem in takim, Slovincem pa ne kaj drobit. Le Lindy se je še vedno svetil, a ob koncu pa prišel v nekakšno mlako, v kateri je politično utonil. "Am. Domovina", ki je "našega Franceta" poveljevala kot da je kdo ve kako čudo, ga je pozneje parkrat jako ošvrknila, češ, Lauschetu so Slovinci dobri le ob volitvah; rad ima njihove glasove, ne pa njih. Pustil jih je na St. Clairju praznih rok.

Tudi Prosveta je takrat Franka Lauschetu visoko povzdignila in ga "indorsirala" vzlic temu, da jednotina resolucija o političnih smernicah ne dovoljuje poveljevati kandidate s t r i h strank in s tem delati reklamo zanje. Dotični slavospev "našemu Francetu" je v obliki uredniškega članka napisal takratni urednik Ivan Molek. Le Proletarec se ni dal speljati na led, dasi so nas nekateri v metropoli svarili, škodovalo bo listu — vsi so za Lauschetu! Nu, Proletarec vseeno ni hotel biti zanj. In kakor njegov urednik rad prispeva za vsako dobro stvar ako le more, v Lauschetov kampanjski sklad ni dali niti ficka, dasi so

ga vprašali, ko je bil na konvenciji v Pittsburghu, če bo "kaj dal". "Ze iz svojega prepričanja ne morem," sem odvrnil, zamera gor ali dol. Naj tu še omenim, da je bil I. Molek radi tistega svojega članka v Prosveti na seji gl. odbora od par članov takrat precej kritiziran.

V tedniku "Labor", ki izhaja v Washingtonu, D.C., in je politično glasilo velike skupine unijskih železnicearjev, se dopisnik, podpisanele z M. R., iz Columbusa, O., čudi onim, ki so se tako iznenadili ob Lauschetovi izjavi, da še ne ve, ali bo v novembrskih kongresnih volitvah glasoval za senatorja Tafta, ali za kandidata svoje stranke. Ko je zviti Lausche vrgel to bombo v ohijsko politiko, se je sovražnik unijskih Taft morda radoval, ali pa tudi ne. Jako osupljen pa je bil demokratski kandidat za senatorja, "Joe" Ferguson. Zanj deluje unijske ker nimajo nič boljšega na izbiro. Kajti "Joe" bo, ako ga ohajanci izvolijo v senat, brzkope prej ali slej prav toklišen "delavski prijatelj" kakor je "naš France".

Isti dopisnik M. R., ki živi v istem mestu kakor France, meni, da je Lauschetu spridila "višja družba" ("society"). Baje je veliko vabljeno vanjo. Je privlačna osebnost, šegav, ima kavalirski nastop in ker je governer in ima vrh tega še vse omenjene lastnosti, je naravno, da so visoke dame in petični gospodje veseli, kadar imajo takega gosta med sabo. Na uho mu šepetajo — prav lahko se zgodi, da bo leta 1952 ti nominiran za predsedniškega kandidata." Pravijo, da Franku tak šepet zelo prija. Drugi tolmačijo, da je rekel dobro besedo za Roberta Tafta zato, da bo zanj tudi Taft kaj prijaznega namignil, kar bi zaleglo pri volilcih. Menijo, da namestila Lausche čez dve leti kandidirati v zvezni senat proti republikanskemu senatorju Brickerju. Tak je politični dirnjak v Ohiju in nič boljši ni drugje.

Srbi, ki so na vidovdanski slavnosti v Chicagu vzklikali ubežnemu Petru "živijo, naš (Konec na 2. strani.)

Nekaj o naših stvareh

Teško, da je Proletarec v kaki naselbini proporcno tako razširjen kot je v Girardu, v Ohio. Naselbina ni velika, a je v razvoju naših ustanov že mnogo storila in doseгла. Tudi skozi teške boje je šla, največ radi Slovenskega doma, ki ga sedaj upravljajo drugi ljudje. Lani se je vršila v Girardu letna slavnost SNPJ, ali kot pravimo po angleško, "SNPJ Day". In vrši se vselej na Labor Day, oziroma dan prej, naslednji dan pa seje in pa kaka manjša zabava. Girardčani in člani iz okoliških naselbin so na tisti slavnosti svoje jednote delali da so bili vsi premočni, pa ne toliko od potu kot vsled ploh, ki so se skozi ves dan vsipale druga za drugo. Koliko truda je bilo, pa ga je pridnim ljudem kvarilo vreme.

Letos bo SNPJ Day v Chicagu. Slavnost se bo vršila v Pil-sen parku na 26. cesti, blok vzhodno od So. Kedzie Ave. V tem parku se ni bati dežja, ker je v njemu strehe za več tisoč ljudi. Ima moderen plesni pavilon, točilnice znotraj in na prostem, toda tudi te so pod streho, in lep park. Pripravljalni odbor, ki zboraže v Centru, obeta, da bo to slavnost, ki se je bo vredno udeležiti. Odbor pravi, da pričakuje iz raznih krajev do pet tisoč članov in drugih gostov.

Dne 21. avgusta se prične v Slovenskem narodnem domu v Detroitu XIV. redna konvencija SNPJ. Pred sabo bo imela zelo važna vprašanja. Mnogi delujejo, da bi se dalo Prosveti angleško ime, ker sedanje (Prosveta) v angleškem prevodu za tak list ni prikladno. Ni dvoma, da bo ime res spremenjeno, ker opozicije proti ni.

Glasiilo Ameriške bratske zveze izhaja že precej časa z angleškim naslovom "New Era".

Važen problem konvencije SNPJ na tej konvenciji bo upravni sklad. Izdatki v poslednjih letih so jako narasli bodisi vsled zvišanja plač ter vsake sorte drugih podražitev. Dalje bo pred delegacijo vprašanje penzij za izvršne odbornike in uslužbence, problem, kako dobiti sredstva za starostno podporo članom, vprašanje novega poslojpa, ki je v bistvu že odobreno in mnogo drugih stvari.

Istotako meseca avgusta se bo vršila konvencija KSKJ. Bo v Milwaukeeju. Kaj več o gibanju te organizacije ob kaki drugi priliki.

Vsi veliki dnevniki proti stavkarjem

Pred nekaj tedni je na štirih zapadnih železnica, izmed katerih vozijo tri do Chicaga, zastavkalo okrog štiri tisoč premikačev tračnih (switchmen). Njihova unija je pridružena k AFL. Teh štiri tisoč premikačev je s svojimi stavkami napravilo mnogim veliko neugodja. Na železnici Rock Island, po kateri se vozi iz čikaških predmestij, kolikor jih je ob njeni progi, na delo v Chicagu in z dela okrog 50,000 ljudi. V sled te stavke so bili ob transportaciji. Jezili pa se niso na železnico temveč na stavkarje. Druge železnice, na katerih je to malo število stavkarjev ustavilo promet, so Chicago Great Western, Great Northern, Western Pacific in Denver Rio Grande Western.

Radi teh 4,000 stavkarjev na teh progah je bilo odslovljenih 50,000 drugih železnicearjev. Turisti, ki so imeli aranžmaje za potovanja na teh železnica, so se jezili, najbolj pa so kleli farmarji, kajti kako naj izvozijo žito in živino, če ne bo vlakov!

Premikači na teh in na večina drugih železnic delajo po 48 ur na teden. Zahtevali so, da se jim delavnik zniža na 40 ur, a plača pa naj ostane ista, namreč za 48 ur na teden. Truman je imenoval že pred stavko v tem spo-

ru posebno komisijo, ki naj ga preišče in poda svoja priporočila. To je storila. Izrekla se je za znižanje delavnika na 40 ur, toda samo za 18c na uro povišanja plače. Premikači so ta predlog zavrnili in zastavkali. Kajti zahtevali so tudi razne druge olajšave.

Koncem minulega tedna so se vrnili na delo brez zmage... Predsednik Truman jih je dvakrat jako "okregal" — milo rečeno. V prvi svoji graji jih je obdolžil pomanjkanja patriotizma, ker s svojo neupravičeno trmo ovirajo in ustavljajo železniški promet v zelo kritičnih dneh, skozi katere gre naša država. Misli je Korejo. Predsednik unije je odgovoril, da so premikači prav toliko lojalni svoji deželi kakor drugi državljani in Trumanu obljubil, da so premikači pripravljni spravitl skozi ves važen material (v vojne svrhe). Ob enem je rekel, da Zed. države sedaj niso v nikakršni taki stiski ali potrebi.

V drugi se ostrejši kritiki je Truman premikače prijel — češ, s svojo sabotažo uničujejo pridelke farmarjem v prizadetih krajih, ker jih ne morejo spraviti na trg.

Med tem je zveza železnice

potrošila več sto tisoč dolarjev v dnevnem tisku za oglase proti stavkarjem — in pa kako ne-realistične, neizvedljive so njihove zahteve. Stavkarji so bili očrneni. Nihče, razen tednik "Labor" v Washingtonu se ni potegnil zanje. Tudi odbor AFL ne.

Tu se je še posebno pokazala moč tiska, kadar se ves kakor eden zažene proti kaki stavki; enako ofenzivno je v zadnjih bojih med premogarji in operatormi lopnil po njihovi uniji UMW, toda to je močna organizacija z energičnim vodstvom.

Pri dnevniku New York World Telegram je pred nekaj tedni zastavkalo uredniško osebje, organizirano v uniji Newspaper Guild. Stavkarji so rekli, da se bore ne le za izboljšanje svojega delovnega položaja temveč tudi proti "monopolistični praksi" velebizniškega dnevnega tiska. Pa ne bo pomagalo. Več in več teh listov se združuje, več in več jih spada pod enega gospodarja, in vsi napadajo unije, kadar so njih člani v stavkah, vsi propagirajo da naj Taftov-Hartleyjev zakon proti unijam ostane v veljavi in da naj se ga še bolj poostri, ker unije sedaj niso drugega kot en ogromen "monopol".

Kdo piše vso to propagando proti unijam, stavkam in stavkarjem?

Unijski delavci seveda! Gospodar ne piše člankov, razen nekateri izmed njih po enega do tri na teden (McCormick, Knight, Hearst itd.) "Tintakuliji" (madžarski izraz) morajo pisati po gospodarjevih navodilih ali pa so ob službo in kruh. Kajti čimbolj postaja velebizniški tisk monopolističen, več časnikega osebja izgublja službe.

Kadar npr. napada unijo tiskarjev, napiše napad po navodilih lastnika časopisa ("tintakuliji"), pa čeprav je to še tako proti njegovega prepričanju. In kopijo odda stavcu, ki nato tisti napad proti svoji organizaciji postavi, hočeš nočeš!

Vsled tega so stavkujoči člani Newspaper Guild v New Yorku predlagali ustanovitev neodvisnih dnevnikov, in so v ta namen obljubili zbrati \$50,000 za začetek. Pokojni Sydney Hillman je enkrat to že poskusil, in to v dobi, ko je bil tisk razmeroma še poceni. Unija ACWA je dala v ta namen \$250,000 in prvi urednik je bil Norman Thomas. Ko je vsota pošla, je bilo lista konec. Vzrok je, ker so bili vsi taki listi brezdnejni.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE
NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
za četrt leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do petka
popoldne za pričetek v številki naslednjega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co.,
Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz Business Manager: Anton Udovich

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2-2864

Z UPRAVNIKOVE MIZE

Anton Udovich

V zadnji številki Proletarca je bilo že poročano o seji upravnega odbora Proletarca, JSZ in Prosvetne matice. Urednik je že opisal potek seje in razne načrte ter sklepe bodočega delovanja že prej omenjenih ustanov. Zato jaz ne bom ponavljal kar je bilo že poročano pač pa bom malo opisal čute Proletarca, ki je bil tudi navzoč in je bil glavni predmet te skupščine.

Proletarec "osebno" na seji Proletarec je sedel v kotu s sklonjeno glavo in otožnega obraza ter z zanimanjem poslušal razprave, ki so bile v teku. Poslušal je nasvete in kritike, razmotrivanja in načrte za bodočnost. Ko so že več ali manj vsi govorili je končno prišel do besede tudi Proletarec, ki je potopil, da njegovo življenje bi bilo dokaj bolj veselo, ko bi ne bilo pomešano s temi vražjimi številkami, katerih prejeme so navadno manjše, kot pa izdatne. Poleg tega je tudi potopil, da ni več tistega življenja, eno živahnosti, kot je bila pred leti. Nadaljeval je: "Zdi se mi, da me malo postrani gledate. Nič mi ne več vnet, da bi pomagal. Včasih se je vse gnetlo okoli mene" — je s zanosom pripomnil. "Ni moja krivda, da me te številke tarajo, ta nesrečna bolezen 'financ', ki je že marsikoga ugonobila, in tudi mene nadleguje, saj sami veste zakaj." Potopil je, da tiskarji ošabno kade cigare okoli njega in ravnanje znjnim brezčutno kot bi bil le mrtev papir.

"Ker so te cigare vsak dan dražje in oni, ki jih kade tudi vsak dan več zahtevajo, je prišlo tako daleč, da list za katerega moji zvesti prijatelji plačajo \$3 letno stane samo v tiskarni \$4.50 na naročnika in to brez uradnih stroškov ter poštnine. Drugod prejemajo za mesečnik toliko kot mi za tednik. Nič me postrani ne glejte" — je dejal osorno — "to je resnica! Nekaterim se tudi ne dopade, ko trkam na dobra srca za podporo, češ, da vedno beračim, da ni nikoli dovolj — in kadar kaj prejmem zopet ni prav, če se poimenoš zahvalim za vse prejeto. Teško mi je, da sem to dočakal." Ker ga ni nikdo prekinil, je nadaljeval: "Ves čas mojega postanka sem imel delavstvo pri srcu. Vedno sem ga bodril, vzdobujal k zavesti, k borbi za pravice trpinov. Mnogo sem imel sodrukov, s katerimi smo z vñemo skupno delovali in mnogo dosegli za splošno delavstvo, četudi ne dobimo priznanja zato. Mnogi od onih sodrukov so že legli v grob, njih potomci uživajo naše sadove in pri tem prezirljivo očitajo, "kaj boš ti, ti si foreigner" — četudi sem bil v Ameriki rojen in to že leta 1906. Ko sem z njih starši vred zahteval boljše življenske pogoje, sem bil dobro došel. Zdej ko so te zahteve delno dosežene, se mi pa še očita, "češ, brez tebe lahko izhajamo". Vse to boli, dragi moji, zelo boli!

"Mislim sem tudi, da v tej dobi ko vsak zahteva jamstvo za bodočnost, da bo tudi meni bodočnost zagotovljena. Ničesar nisem pričakoval zastoj. Namen sem imel prihajati med vas z zdravim in bodrilno dušo, ne pa z boleznijo, kot se zdaj obeta."

Nato se je hudomušno nasmehnil in dejal — "Pravite, da umreži ne smem, pač pa naj bi prihajal bolj poredkoma med čitatele, kot priporočate vsaki drugi teden, če ni drugače. Bo-

jim se, da bom izgubil več svojih prijateljev na ta način, toda kakor je vaša volja in volja onih, ki so me podprli vsa ta leta, tako naj se zgodi.

"Veseli me, da imate namen proslaviti moj god, da me hočete počastiti s posebno izdajo ob moji pet in štiridesetletnici. Upam, da vam bodo šli naročniki in sodruki na roko, kakor tudi razne organizacije, trgovci in obrtniki, da tako dostojno proslavimo ta redki jubilej delavskega lista, ki je imel vseskozi trnjevo pot, a kljub temu ni spremenil svoje smeri. Korakal sem naprej, četudi včasih težko skozi proletarske viharje, a se vedno držal svoje poti. Hvaležen sem in vse priznanje vsem, ki ste mi stali ob strani ter se trudili za moj obstoj v preteklosti in od vas je odvisno kako dolgo bo moje življenje v bodoče."

Tako je Proletarec končal svojo izraženo mišljenje in zopet zavzel svoje mesto. Vsi navzoči smo se izgovorili kako smo strahotno zaposleni, da si ne moremo pritrpati časa nikjer — Proletarec je nas sočutno gledal in tako smo se razšli.

Med tem je tudi upravnik opomnil, da napovedani rok se bliža, ko bi rad, da ga kdo nadomesti, ker je nemogoče iti tako naprej. Saj za telo mi ni mnogo, pač pa se bojim za dušo, da bi jo ne izgubil v tem delu, ker kadar je človek preveč zaposlen, mu dostikrat ubije oboje. Pripravljen sem pomagati kot sem že izjavil, rad bi pa tudi imel kdaj kako uro prosto, saj sem vendar v Ameriki, v deželi svobode, pa da bi moral biti vedno tako uprežen!

Zdaj pa s tedenskim poročilom naprej:

Chicago, Ill. — Anton Gradišek — o pardon, je bila le Frances Gradišek, ki je obnovila naročnino, izročila za koledar in listu v podporo 50c.

LOUIS POGACAR je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$1, izročil Fr. Zaitz.

PETER SWOLSAK je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2.

VICTOR ZUPANČIĆ je prispeval listu v podporo \$2, ko je bil tu na seji programskega odbora federacije društev SNPJ. Pripravljajo se za dan SNPJ, ki bo na delavski praznik v Pilsen parku. Vsi gori omenjeni so iz Chicagoa.

Cicero, Ill. — Helen Arko je obnovila naročnino in prispevala listu v podporo \$2.

La Salle, Ill. — Leo Zevnik je poslal naročnino na list za Josepha Jakseta, ki je prispeval tudi listu v podporo \$1, in sam Zevnik 60c.

Marion, La. — Valentin Savsek je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2.

Aurora, Minn. — Julia Modetz je poslala znesek za šest koledarjev.

Ely, Minn. — Matt Praprotnik je poslal naročnino za Slovensko čitalnico, in še ostalo za oglase v koledar, ob enem je prispeval listu v podporo \$5.60.

Bessemer, Pa. — Anton Zuga je obnovil naročnino.

Herminie, Pa. — Antonu Zorniku so obnovili naročnino Jacob

Poseben apel Proletarca na društva S.N.P.J.

Kdor je čital v letošnjem Ameriškem družinskem koledarju spis o postanku društva Slavija v Chicago, ki je bilo potem tudi ustanovno društvo Slovenske narodne podporne jednote, je iz njega lahko razvidel, kako važno in veliko delo je v takratnih naporih za zgraditev res napredne, delavske orientirane slovenske podporne organizacije, poleg mnogih drugih Proletarec izvršil. Se ko je SNPJ dobila svoj tednik, je Proletarec še vedno vestno sodeloval z društvu takrat še zelo mlade SNPJ.

Prijateljstvo med SNPJ in tem listom se je ohranilo do današnjega dne in upamo, da se bo nadaljevalo.

Letos praznuje Proletarec jubilej petinštiridesetletnice svojega neumornega truda za koristi delovnega ljudstva. Ta dogodek bo proslavil s posebno povečano številko, ki izide kot sedaj določeno 20. septembra.

V njo nabiramo pozdravne oglase. Tako smo se zanje obrnili tudi na društva SNPJ s posebnim pismom, ki jim je bilo razposlano ta mesec. Glasi se:

Letos praznuje slovenski delavski tednik "PROLETAREC" svoj 45-letni jubilej. To je dolga doba za delavski časopis, kateri je ves ta čas vzbujal slovenski življenj v Ameriki k razredno delavski zavesti in izobrazil našega naseljenca v naprednem duhu.

Starejšim članom SNPJ je znano, da je bil Proletarec prva leta po ustanovitvi, ko jednota še ni imela svojega glasila, vedno na njeni strani, priobčeval zanjo agitacijske članke, oglašal njene priredbe in priredbe društev največ zastoj in reči moramo, da mu je bilo članstvo za vso to podporo jako hvaležno.

Proletarec si je iztekel velike zasluge tudi na raznih drugih poljih in potrebno je, da vrši vse te svoje naloge tudi v bodočnosti.

Slovensko delavstvo še vedno potrebuje svoj delavski list, zato bomo ob priliki tega važnega jubileja izdali Proletarca v povečani izdaji, ki bo izšla v mesecu septembru.

Na vaše cenjeno društvo se obračamo, da nam bi za to jubilejno izdajo naklonilo oglas, kar bo ob enem tudi podpora listu.

Cene oglasom so sledeče: dva palca velikosti, \$3; štiri palce velikosti \$5; vsak nadaljni palec velikosti \$1. Te cene oglasom so računane v širini ene kolone.

V upanju, da nam ne zavrnete našega apela, se vam za vsako uslugo že vnaprej zahvaljujemo.

Z bratskim in delavskim pozdravom,
JOŠKO OVEN, predsednik
FRANK ZAITZ, urednik
ANTON UDOVICH, upravnik

Rozman, Lawrence, Pa.; Louis Britz, Houston, Pa. (On je tudi prispeval listu v podporo 60c); Matt Medved, Pitsairn, Pa.; John Chesnik, John Koklich, in John Kosmach, vsi trije iz Strabane, Pa. Poleg tega je poslal znesek za preostale koledarje in vse oglase, prispeval listu v podporo \$1.26, in naročil še nadaljnih pet koledarjev. Upam, da jih je že razpečal predno bo to čital. Tako se po malem naša zaloga koledarjev niža. Kdor ga želi se še lahko dobi.

Mahoningtown, Pa. — Anton Cvetan se je zahvalil za prejeto koledar in poslal listu v podporo \$1.

Willard, Wis. — Joseph Slemec je poslal naročilo in znesek za pet koledarjev.

Zdaj pa še nekoliko zženkrat prej omenjeni Mitzi ali Mary Zlatich, ki je obiskala ta urad na potu iz starega kraja nazaj v Los Angeles, Calif. Sicer v malem času, ki se je mudila tukaj, ne bi mogla veliko povedati četudi bi hotela.

Spoznal sem pa, da je dobra opazovalka razmer in da razume preobratni razvoj in težave. Dejala je, da tam bo enkrat dobra država, to je — kadar bo izpodrasla stara mlada, nova generacija, ki ne bo vedela o sedanjih in preteklih težavah. Zdi se ji tudi, da tam so še vedno ljudje, ki bi radi imeli lahko življenje. Opazila je, da po uradih je polno ljudi, ki nimajo posebnega dela, to je, da si vza-mejo čas za vse delo, ki ga vrše — med tem ko mora kmet od ranega jutra do pozne noči trdo delati in dostikrat še s slabimi pripravami, ker se potrebno orodje ne dobi in zato je menda slovenski kmet najmanj zadovoljen v teh časih. Dejala je tudi, da kmet ni za spremembo vlade, pač pa želi olajšave v odredbah napram kmetu.

Pripovedovala je, kako ravna-jo s kmetom, kadar mora oblastem oddajati predpisane kvote. Vse odda prostovoljno, a kmet menda misli drugače. Nisemi dopadlo, kako mora oddajati mesnine. Predpisano je, da je žival toliko in toliko teža in od tega mora izročiti oblasti določeno kvoto mesa. Ako je žival, bodisi goveja, ali pa pujske, lažja kot predvidevano v vladnem seznamu, kmetu to ni vštetno v dobro, kajti oddati mora toliko kot predpisano — ali pa mu vzamejo govedo ali prašiča in mirna bosna.

Dovoljenje moraš tudi imeti kamor greš, sicer pa ni nikoli

nobeden vprašal po njem. Ceste so mnogo boljše kot so bile nek-daj, toda transportacija je slaba, ker ni zadosti vozil za promet kot ga imajo. Na Bledu je videla in se tudi vozila v zelo lepem modernem autobusu, da ga tudi v Ameriki ni modernjšega, a to so še redki. Opazila je tudi, da so privatne kmetije bolj skrbno obdelane kot pa zadrudne. Bila je po Sloveniji in Hrvaški, pa kot sem jo razumel, da za nas, ki smo tukaj navajeni, bi bil tam obstanek še težji kot za one, ki tam žive. Pomankanje potrebin je še vedno veliko in kadar kaj pride na trg je tak na-val, da morajo prodajo ustaviti, drugače bi bile posledice še slabše. Povedala je tudi, da ob raznih cerkvenih slavnostih vlada — to je miličniki, čuvajo duhovnike, ker se dobre razni fanatik, pred katerimi bi ne bili varni.

Ko se je Mary Zlatich poslovila iz urada, sem preišel in prišel do zaključka, da je tam najbrž slabše kot sem si predstavljaj.

(Te beležke so bile napisane do 4. julija. Kar je pozneje prišlo, bo omenjeno prihodnjič.)

Število starih ljudi v tej deželi jako naraslo

Pred 40 leti je bilo v Zed. država h kake tri milijone ljudi v starosti 65 ali več let. Sedaj jih je 11 milijonov.

Pred 40 leti in tudi pozneje je človek dobil delo, če je bil kolikčak trden, tudi v starosti 65 let.

Med veliko depresijo od 1929 dalje pa so v mnogih obratih smatrali že 45-letne za "pre-stare" in jih nadomeščali z bolj mladimi delavci.

Danes pa človek, star 60, ali 65 let, ne dobi več kaj vrednega dela nikjer, pa tudi ako je še krepak. V velikih industrijah te neradi vzamejo že ko si med 45. in 50-tim letom. Samo v kakih malih obratih človek še kaj stakne, a le ako ima posebno "srečo" in kakega "vplivnega" človeka, ki ga priporoči. Plača vseh takih pa je kajpada jako nizka.

Kralji sebe in svoje nikdar ne zapuste

(Konec s 1. strani)

Magda Lupescu zbolela, nista več privlačnost za tiste reporterje, ki pitajo maso z ljubavnimi zgodbami.

Nekdanji portugalski dvorjani tudi še vedno po dvorno žive, dasi so že mnogo let ob svoj tron in v izgnanstvu. Enako družina bišega, sedaj že umrlega španskega kralja Alfonsa.

In poglej te Habsburžane? Kdo njih vzdrjuje, da lahko še vedno po "cesarsko" žive, čeprav ne smejo več na Dunaj!

Da, kralji, cesarji in njihovi dvorjani so si znali pripraviti svojo bodočnost za udobje, pa ako imajo še krono ali pa če so v izgnanstvu.

KOMENTARJI

(Konec s 1. strani)

Kralji! niso šele včeraj prišli v Ameriko. Večinoma so ameriški državljani in mnogi imajo že odraslene otroke. Zavedati bi se morali, da nimajo več kralja temveč predsednika republike — ne sicer Tita temveč Truman! Tudi med Slovenci se je dogajalo, da kadar so govorili o Francu Jožefu, so rekli "naš cesar". Ampak to je bilo pred štiridesetimi in petdesetimi leti, ne leta 1950 v hotelu Stevens v Chicago.

V "mrzli vojni" leta sem in tja nešteto laži. Npr., v zapadnih deželah je valovala vest o velikih vojnih vajah sovjetske armade, ki se vrše pred Berlinom in udeležilo se jih je tudi 25,000 mož vzhodnonemške ljudske policije. Ameriška inteligenčna služba je poizvedovala, koliko resnice je bilo v tistih vesteh in dog-nala, da — nič!

Romunska vlada je odredila, da ne sme noben ameriški diplomat v Bukarešti potovati dalj kot v obkrožju 35 milj. Ameriška vlada je vrnila miljo za drago z enako odredbo in člani romunskega poslanstva v Washingtonu smejo potovati le v obkrožju 35 milj, kolikor jih obkroži District of Columbia. Romunci v Washingtonu žele, da bi se to restrikcijo preklicalo. "Bomo jo," je odvrnil State department, ako isto stori tudi vaša vlada za ameriška diplomatska zastopstva v Romuniji. Tudi to je majcen deleček "mrzle vojne".

Severno-korejska armada je nam bila predstavljena v ameriškem tisku in v radiu že v vse sorte opisih. Ni dolgo, ko jo je neki zelo znan kolonar takole slikal: "Rusi so jo sicer izvežbali, a oborožili so jo z zastarelim orožjem, kakršnega so Zed. države že davno zmetale med staro šaro. Njihovi tanki niso v primeri z ameriški tanki niti senca, še manj pa njihova zastarela letala. Nemogoče je, da se bi mogla tako slabo opremljena armada kaj dolgo upirati." — Pa pride New York Times in razlaga: "Severno-korejska armada je izborno izvežbana, dobro oborožena, ima jako sposobno vodstvo in se zna obnašati v bitkah." Pa si pomagaj!

Chicago Tribune z dne 3. julija je posvetila v poročilu o srbski vidovdanski slavnosti blizu eno kolono prostora, toda skoro vso William C. Bullittu, ki je bil govornik na tej svečanosti. Govore ubežnega kralja Petra, Konstantina Fotiča in M. M. Duchicha pa je omenila samo s šestimi vrsticami. Bullittu ima Tribuna rada zato, kar reče kako pikro zoper administracijo, dasi je i on demokrat, in pa zaradi njegove ognjevitosti v napadanju Rusije in Komunizma. Bullitt je bil prvi ameriški ambasador v Sovjetski zvezi. Imenoval ga je Roosevelt, nato pa ga poslal za ambasadorja v Pariz. Tribuna je pripomnila, da ne samo Bullitt, tudi vsi Srbi, ki so bili na tistem zborovanju, so antikomunisti. To je naravno, ker drugače ne bi toliko vstajali in prirejali dolge ovacije "njegovemu veličanstvu".

Milijardske korporacije
V Zed. državah je 17 korporacij, ki so lani prodale blaga za več kot za eno milijardo dolarjev vsaka.

ALI SODELUJETE?
Dolžnost vsakega delavca je pomagati v borbi proti krivicam in za boljše razmere.

Joško Oven:

RAZGOVORI

Novice, ki jih slišimo skozi prošlih par tednov, niso razveseljive. Civilna vojna v Koreji je postavila svet naravnost na prag tretje svetovne vojne. Tisoče ljudi, izmed katerih mnogi niso niti vedeli o kaki Koreji, se danes vprašujejo, kaj je vzrok temu krvavemu sporu. Toda vsakemu, ki je po zadnji svetovni vojni le kolikčak zasledoval položaj na daljnem vzhodu, je bilo jasno, da je prej ali slej do te krize moralo priti.

Koreja je zelo stara dežela. Svoje čase je bila neodvisna država. Geografično je slična Italiji. Korejski polotok ima 1,740 milj morskega obrežja in zelo gorato ozemlje. Zadnje stoletje so bili Korejci več ali manj pod ekonomsko oblastjo Japoncev, leta 1910 pa so si jih popolnoma podjarmili.

Ob padcu Japonske l. 1945 so si Rusi in Američani Korejo razdelili v smislu že prej sklenjene pogodbe velike trojice, ki je imela sestanek na Jalti. Severna stran od osemindesete črte so zasedli Rusi in južno stran pa ameriški vojaki. V pogodbi je bila tudi določba, da ko hitro mogoče bo okupacijsko vojaštvo obeh držav Korejo zapustilo in s tem ji bo dana prilžnost razviti se v novo svobodno državo.

Na papirju se je vse to zelo lepo slišalo. Ali do uresničenja tiste točke v pogodbi velike trojice ni nikoli prišlo. Ameriške oblasti v južnem delu Koreje so priznale za začasnega predsednika starega reakcionarnega nacionalista Singmana Ri (Syngman Rhee). Rusi v severni Koreji pa so postavili na krmilo komuniste.

Kakor povsod v Evropi, kjer so se križali ruski in ameriški interesi, tako je bilo tudi v tem slučaju v Koreji. Do sporazuma ni prišlo, še več — spor je narasčal. Obe, Rusija in Združene države, so začele oboroževati ta dva njima dodeljena predela Koreje. L. 1948 je Rusija odklopila svoje vojaštvo iz severne Koreje ali prej nego so odšli so sovjetski častniki izvežbali severno-korejsko armado. Šest mesecev pozneje — junija 1949, so tudi Zed. države pozvale svoje vojaštvo iz Južne Koreje in za sabo pa pustile od Američanov izvežbano in oboroženo južno-korejsko armado. Pustili so tam tudi okrog pet sto ameriških inštruktorjev raznih strok. O kaki demokraciji bodisi v Južni ali v severni Koreji seveda ni bilo govora.

Predsednik južne Koreje Singman Ri je imel v zaporu tisoče takozvanih komunistov (vsakdo, ki se ni strinjal s principi njegove vlade, je bil kajpada označen za komunisti). Njegova vladna stranka je bila v splošnih volitvah pred tedni popolnoma tepena.

Dežela je vsled razcepitve zelo trpela. Ob meji so bili neprestani boji — napadi z obeh strani. Ob vsaki prilžnosti se je iz severa in juga govorilo, da ena ali druga stran z orožjem združi obe strani v celotno državo.

Težko je dati v času ko to pišem jasno sliko kako je prišlo do spopada, kajti ti so se vršili skoro dnevno. Ali direktna intervencija Združenih držav v to civilno vojno je nekaj česar se mi še danes ne zavedamo. Tu ni samo govora o mali Koreji ampak tu je vprašanje celotne Azije in pa oblasti tujih sil nad tem kontinentom — to je resnica, katera stoji pred nami zavita v atomski bombi.

Jugoslovanski zastopnik v U. N. Aleš Bebler je glasoval proti ameriški resoluciji za intervencijo v Koreji. Ni se nam treba sramovati Jugoslavije.

Naši jugoslovanski gosti

Tone Seliskar je nam dobro znan. Kdor čita naše koledarje in pa naše časopise, se je zdavnaj seznanil s tem velikim proletarskim poetom. Pred menoj na mizi leži njegova zbirka pesmi "Trbovlje". Niso lirčne pesmi zaljubljenega človeka, niti ne opevajo rožnih poljan. Pesmi govore o Trbovljah, o lačnih otrokih — bolnih materah. Trbovlje — kjer je na stotine naših rudarjev pomrlo za sušico in pomanjkanjem. Čitam drugo za drugo: Mati, Otroška pesem, Otroci brez mladosti, Umirajoči

stareci itd. Ali oko se mi vedno ustavi pri "Rudniku".

Pod raztegnjenim hirbom — v prstenem telesu je kraj čudovit: v mračni svetlobi križajoči se rovi režejo zemljo skozi telo do kosti, ki v svojem trpljenju potrpežljivo drhti od ran preglobokih.

V razrezani zemlji, v križajočih se rojih

trepeče stotero oznojenih senc, v sencih stoterih stotero življenj, v žitljenjih stoterih stotero dni, v dušah stoterih ob vsakem zamahu krvaveca pesem:

Za mater —
za ženo —
za sina —
za hčer —

Ob vsakem zamahu — noč in dan — vedno enako to pesem v prsteno telo sekajoč pojo.

Zemlja drhti —

Ko se napije znoja teh zamahujočih senc, ki pojo:

Za mater —
za ženo —
za sina —
za hčer —

zadržti kakor kri vohajoča zver in zahrešči —
Iz preklanih črepinj se nasrka mehkih možgan.

To je pesem katera ne govori o usodi samo nekdanjih trbovljskih rudarjev... So pa še druge pesmi v tej zbirki kot "Temno rdeča potonika, Kristus in antikristi, Naša pot in pa mogočna "Pesem revolucionarjev".

Ni mi znano Tonetovo življenje, kje se je rodil in kje je živel — niti ne ravno koliko je star. Vem samo, da Tone Seliskar spada k tistemu čudnemu rodu upornikov, kateri nimajo nobene posebne narodnosti, kajti njih rod je zelo star in bi živel dokler ne bo naša zemlja v resnici svobodna. Ko je bila naša rodna zemlja napadena od fašistov, so se Tone in oba njegova sinova takoj pridruživši partizanom, kjer so se borili do osvobodjenja. V pesnitvi "V naročju domovine" pravi:

Po dežju, snegu, blatu smo hodili, skoz veter, burjo in skoz sončni žar, po licu bital nas je mnog vihar, sovražili povsod smo in ljubili.

Prenočevali smo v požgani vasi, v kozolcih, bajtah, jamah in gozdech in v grobnicah, ob vodah in poteh, na rožnih tratah in zeleni jasi...

Slovenski delavci v Ameriki smo pomonsi na naše goste iz stare domovine!

Naše gibanje

V petek 23. junija se je veliko razpravljalo na odborovi seji Proletarca glede našega lista. O tem in pa drugih zelo važnih stvareh bom pisal prihodnjič. Omenim samo, da se je določilo kakšno naj bo naše delo v Proletarčevem jubilejnim letu.

V zadnem članku je tiskovna pomota. Mesto: "Hekatombe vojne" je tiskano "Hekatombe vojne".

VELIKA NAPAKA

Napaka delavca je, da ga je treba v organizacijo siliti.

Socialistično gibanje hoče zgraditi raj na zemlji. A tudi pravico verovati v nebesa po smrti nikomur ne odreka.

Tole mi ne gre v glavo?

Čemu se velesile toliko umešavajo v zadeve malih, šibkih dežel, in jih hočejo čisti vsaka po svoje, namesto da jim bi vza-jemno pomagale ter jim šle na roko, to mi nikakor ne gre v glavo! Mar ne bo njihovega imperializma ter intervencij nikoli konec, tudi to bi rad vedel!

INDIJA PREDLAGALA, NAJ SE VOJNO V KOREJI KONČA S POSREDOVANJEM

(Konec s 1. strani)

Zato je svoje ambasadorje v Londonu, Washingtonu in v Moskvi obvestil, naj namignejo vladam teh treh velesil, da je Indija pripravljena posredovati za končanje vojne v Koreji in upa, da bo v tej nalogi uspela, če omenjene tri vlade pristanejo v njen predlog.

Med tem se je dogodilo drugo čudo: ubežni bivši kitajski diktator Čiang Kaišek je amerškemu poveljstvu v Južni Koreji ponudil "pomoč". Sporočil je, da ima takoj na razpolago 33.000 mož svoje armade, ki je pripravljena nemudoma iti v boj proti korejskim "komunistom". Vladi v Washingtonu je bila ta ponudba silno neprijetna! Le kako se tepeni, izgnani Čiang Kaišek upa žaliti svojo veliko dobrotnico, Zed. države, s tako poniževalno ponudbo! Washington je sicer ni odklonil s tako grobimi besedami, ampak Kaišku dejal, da naj svoje čete drži raje na Formozu, da jo bo branil, ako bo "napadena". Predsednik Truman je v istem času, ko je izjavil, da bo poslal v bran Južne Koreje našo bojno mornarico in letala, navedel tudi druge poteze svoje administracije. Dejaj: Odločili smo se braniti Formozo pred možnim napadom s kitajske celine in v ta namen poslali tja oddelek naše mornarice in bojnega letalstva; adločili smo se še bolj podpreti Francijo ter tiste vlade v Indo-Kitajski, ki se skupno bojujejo zoper komunistične (indo-kitajske) čete; utrjujemo bojne akcije zapadnega sveta na Malajih in v Indoneziji; dalje jih utrjujemo na Filipinih.

Nehru se sicer ni izrekel proti temu Trumanovemu programu naravnost, a žurnalist Frederick Kuh, ki poroča iz Londona v čikaški dnevnik Sun-Times, meni, da je indijski vladi tega rožljanja že preveč in se lahko dogodi, da ga bo naravnost obsodila. A prej bi rajše, kot že rečeno, da se prenapeteži na odgovornih mestih, posebno v Washingtonu, uhlade in nji pa prepuste vlogo posredovalke.

Saj je res čudno, čemu je treba proti mali, revni Severni Koreji, ki ima le devet milijonov prebivalcev, ali "banditov", tolikšne zavezniške oborožene sile!

Dosedaj so še vsi ameriški reporterji v Koreji priznali, da v Severni Koreji ni ne ruskih častnikov, ne ruskega moštva, je pa res, da je severno-korejska armada oborožena z rusko municijo in da so bili njeni višji častniki izvežbani doma in v Rusiji ali v Sibiriji, od ruskih častnikov. Južna Koreja, ki jo Amerika s svojimi zaveznicami vred brani, ima nad deset do enajst milijonov več prebivalcev kakor komunistična Severna Koreja. Človek bi si predstavljal, da bi s tolikšno fizično premočjo lahko Severna Koreja kar potepala, a zdi se, da svoje, od Amerike jim darovane svobode nočejo braniti. Le radi tega je sedaj tam ameriška in zavezniška oborožena sila.

Nehru se boji, da bo Američanom vsled njihove tehnične izvežbanosti in najmodernejšega orožja, ki ga posedujejo, zlahka pobiti veliko Korejcev. Torej naj Američani odnehajo in njemu prepuste, da obvaruje življenja in mir in to na način, da ameriški prestidž, za katerega se v tem slučaju največ gre, ne bo prizadet.

Drugič, Nehru smatra, da je Koreja ena celina in ji je v škodo, ker je razdeljena pod sovjetsko in ameriško sfero. Mnogi Američani so že izjavili, da je Koreja za Zed. države brez strateške in brez politične vrednosti. Torej ako bi bila Moskva in Washington pripravljena pustiti to ljudstvo v miru, se bo že samo na kak način izmotalo iz težav, ki mu jih je povzročila dolgoletna japonska okupacija in potem še druga svetovna vojna ter sedaj še intervencijska vojna.

Indija je bila med prvimi, ki je priznala novo kitajsko komunistično vlado. Nič ji ni všeč, ker je vlada v Washingtonu izjavila, da Formoze ne bo prepustila nazaj novi kitajski republiki, kateri spada. Taki incidenti podpihujejo sovraštva, namesto da se bi raje napravili koraki v mir. Indiji tudi ni všeč ameriška politika v Indo-Kitajski. Indija je pod imperialistično peto pač preveč prestala, da ne bi čutila, kaj pomeni nad ljudstvom tuja, od tujevo usiljena oblast. Zato Indija tistih vlad, ki jih je v Indo-Kini ustanovila Francija, ni priznala in jih ne bo.

Amerika jih je.

Prav je, da naše vlada brani svoj prestidž kjerkoli na svetu. A bilo bi zelo previdno in pametno, če bi ga branila tako, da bi s tem pridobivala prijateljstva domačinskih ljudstev namesto da se toliko pajdašimo z onimi, ki jih ljudstva v kolonijah, v podjarmljenih in v napol podjarmljenih deželah ne marajo. Taka taktika ugledu naše dežele nič ne koristi. Jawaharlal Nehru to še posebno dobro ve, ker ima skušnje v borbah indijske mase za osvoboditev izpod tujske nadvlade.

Ni je boljše knjige, izdane med Slovenci v Ameriki—kakor je Ameriški družinski koledar 1950. Naročite si ga, če ga še nimate. Stane samo \$1.50.

Kdor je prepričan, da ima prepričanje, se mu ni treba nikdar bati, da ga mu kdo ukrade, ali ga mu odnese vihar.

Ker predsodki niso zidani na razumu, jih je z logiko nemogoče uničiti. — Tyron Edwards.

SANS IN NJEGOVO DELO

Glavni tajnik Sansa Mirko G. Kuhel je predložil 4. konvenciji sledeče poročilo:

(Konec)

Junija meseca lanskega leta je Sans dobil uradno vabilo od jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu, ki je v imenu FLRJ povabilo našo organizacijo, da pošlje dva zastopnika v Jugoslavijo na obisk kot gosti vlade. To vabilo je bilo javna zahvala in priznanje Sansu za njegovo delo v prid Jugoslavije ob času narodno-osvobodilne borbe in v povojni dobi. To ni bilo priznanje kakemu posamezniku, temveč celokupnemu članstvu Sansa in preko njega vsem onim organizacijam, ustanovam in posameznikom, ki so Sans izgradili ter gmotno in moralno pomagali pri njegovem človeškem in rodoljubnem delu.

Na seji eksekutive sta bila izvoljena kot Sansova zastopnika blagajnik Milan Medvedšek ter tajnik Mirko Kuhel. V Jugoslavijo sta odpotovala iz New Yorka 26. oktobra, vrnila sta se pa nazaj na ameriško obalo 18. januarja. Za potne stroške čez morje je poskrbel jugoslovanska vlada, ki je delegaciji nudila tudi druge ugodnosti za čas potovanja po Jugoslaviji, kakor tudi vlade posameznih republik, Narodna fronta in druge oblasti. Osebnostne stroške sva trpela sama. Sans ni plačal ničesar z zvezi s tem potovanjem. Z zastopniki drugih organizacij iz Združenih držav in Kanade sva obiskala pet izmed šestih republik FLRJ, za kar se je porabilo skoro osem tednov. Delegacija je imela avdijenco pri maršalu Titu, mnogih ministrih federalne vlade, pri treh predsednikih republik, bila je sprejeta pri gl. odboru Rdečega križa Jugoslavije, Narodni fronti, Enotni sindikatih itd. Imeli smo priliko ogledati si najrazličnejše kraje Jugoslavije od skrajnega severa do juga ter od vzhoda do zahoda. Pot nam je bila odprta povsod in sprejeti smo bili z odprtimi rokami pobratimsko. Videli smo lepote naše stare domovine, v mnogih krajih pa tudi ruševine in grozote, ki jih je pustila velika borba. Videli smo nova mesta, ogromne tovarne in hidrocentrale, moderne delavske kolonije, nove bolnišnice, in zadržne domove, nove šole, nove ceste, železnice in mostove, kmetijske in druge zadržne, žensko jetnišnico, gledališča in cerkve. Videli smo tudi nebrojne grobove in spomenike padlim žrtvam. Slišali smo divno pesem in smeh, glasbo — pa tudi tarnanje, občutili smo veselje in žalost, starost in spomine na preteklost, mladost in neizmerno zaupanje v bodočnost. Videli smo, kako nova država oblikuje novega človeka. Videli smo, kako se gradi nova država, kako se bivša poljedelska dežela pretvarja v industrijsko, videli smo Jugoslavijo v pripravih za socializem, na poti v socializem. Ta pot pa je težka in grenka, zahteva veliko požrtvovanja in dela od vsakega državljanca in državljanke. Zah-teva tudi žrtve. Ta pot je zadnji štadij politične in ekonomske revolucije ki pušča za sabo, kakor vsaka revolucija, svoje posledice, svoj pečat na narodu, ki je v nji zajet. Jugoslavija je na poti naprej in za dosego svojega cilja se poslužuje vseh sredstev, revolucionarnih sredstev, ki so včasih kruti in nedemokratični, da uspe. Človek mora biti globok realist in obiskati vse kraje Jugoslavije, od najbolj zapostavljenih in stari Jugoslaviji do najbolj razvitih, predno si more ustvariti pravo sliko. Vedeti mora ne samo, kaj je tam sedaj, temveč tudi kaj je bilo poprej. Vsak je dolžan delati in doprinesati svoj delež skupnosti. Mnogo dela je izvršenega prostovoljno, nekaj pa tudi prisilno po novem pravcu: Kdor je, naj tudi dela! Ako bo Jugoslaviji dovoljeno, da se nemoteno razvija naprej po socialističnem načrtu, bo nedvomno postala vzor vsem drugim državam v vzhodni Evropi.

Vsi predstavniki oblasti so nam nešteto krat izrazili svojo globoko hvaležnost za vašo veliko pomoč in moralno podporo ter nas prosili, da vam to povemo in prisrčno pozdravimo.

"Vrnite se v Ameriko," je dejal maršal Tito, "toda Jugoslavije ne hvalite. Skušajte nas razumevati in povejte resnico!"

— Mirko G. Kuhel

Anglija sklenila delati z USA v vseh ozirih

(Konec s 1. strani)

sprejeta z vsemi proti dvema glasovoma.

Ta disidenta sta bila časnikarja, ki sta poslana ob enem, Tom Driberg in Richard Crossman. Oba sta laborator. Churchill je v Parlamentu Driberga zmerjal, ker je slednji v nekem delavskem listu pisal, kako toriji uživajo, ker jim je zadišalo po krvi (v Koreji). Oba ta poslana so toriji ometavali s klicem, "judeža, judeža!" Vojna histerija narašča torej tudi v Angliji.

Naj bo k temu še pripomnjeno, da je Crossman v svoj zagovor dejal: "Cas misliti na mir je v začetku, na šele na koncu vojne borbe." Tudi njega je Churchill "oklestil" radi tega.

Vojna sreča ni vedno le na močni strani

Prvi spopadi ameriške kopne armade s četami Severne Koreje se za naše vojake niso dobro končali in so se morali umakniti. Severo-korejski radio je poročal, da je v prvih spopadih padlo 150 ameriških vojakov in 50 pa da je bilo ujetih. Med tem so

Dr. John J. Zavertnik
PHYSICIAN and SURGEON
3724 WEST 26th STREET
Tel. CRawford 7-2212
OFFICE HOURS:
1:30 to 4 P.M.
(Except Wed., Sat. and Sun.)
6:30 to 8:30 P.M.
(Except Wed., Sat. and Sun.)
Residence:
221 Shinston Rd., Riverside, Ill.
Phone Riverside 2212

ZA LICNE TISKOVINE VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH
SE VEDNO OBRNITE NA UNUSKO TISKARNO

ADRIA PRINTING COMPANY

Tel. Michigan 2-3145

1838 N. HALSTED ST. CHICAGO 14, ILL.

PROLETAREC SE TISKA PRI NAS

Amerika za oborožitev Južne Koreje veliko izdala

Toda iz kongresnega poročila, om, ki jim pravijo "bazukas", ki je bilo dano na upogled javnosti 5. julija, je razvidno:

Ko je pred enim letom ameriška okupacijska armada odšla iz Južne Koreje, ji je prepustila med drugim

nad sto tisoč pušk in raznega drugega malega orožja, nad dva tisoč topičev proti tank-40.000 ovojev municije, 4.900 raznih vojnih avtov in veliko število 37- in 57 milimetrskih pušk za streljanje v tanke, dalje število 105-mm howitzerjev, veliko 60- in 80-mm možnarjev in za vse to strelno orožje 700.000 ovojev municije.

Isto poročilo pravi, da so poleg gornjega dobili vojaki Južne Koreje iz zaplenjenih japonskih skladišč 40.000 japonskih pušk in 79 raznih ladij za različne vojne uporabe.

Kje je sedaj vsa ta municija, s katero bi se lahko južnokorejska armada moderno oborožila?

Poročevalec čikaškega Sun-Times piše iz Washingtona, da jo je južnokorejska armada na svojem begu iz glavnega mesta Seoula dne 25. junija letos prepustila — komunistični armadi Severne Koreje. Dogodilo se je torej nekaj sličnega kot v mnogih slučajih v letih civilne vojne na Kitajskem. Američani so se mučili, da so orožje izločili, ga izročili Čiang Kaiškovi četam — te pa, kadar so zagledale komunistično armado, halo v beg! In to kajpada brez ameriške municije. Tako je prišla na naše stroške v roke — komunistom!

Zmaga določena

Jasno je, da deželica kakor je Severna Koreja brez tuje pomoči ne more upati na zmago, a prizadeva pa intervencijski oboro-

ženi sili toliko preglavic, da so v Washingtonu in v Londonu kar presenečeni.

Vprašanje je, kaj stori Rusija. Ako ona udari v Korejo, bo to znak za nov vojni požar po vsem svetu. Če ne, bo morda koncem konca skrupucan s Severno Korejo kak tak mir, ki bo čašten za zmagovalce in ne preveč poniževalen za poraženke.

Toda ne gre se radi Koreje! Kakor v španski civilni vojni, tako si tudi v korejski stojita nasproti dva svetova. Takrat sta si pretila drug drugemu fašizem in Sovjetska zveza. Od onih dni dalje je slednja na veličini, razširjenju in moči ogromno pridobila.

In tako ima vojna v Koreji značaj borbe med zapadom, ki ga vodijo Zed. države, ter sovjetskimi blokom.

Morda bo državnik srečala pamet in se bodo pravočasno pobotali za mir. A prav tako lahko se dogodi, da se bo sedanja pot nadaljevala, in ako se bo, ne more priversti drugam kot še v strašnejšo katastrofo kakor so bile prejšnje velike vojne.

SLOVENSKI DELAVSKI CENTER

Chicago, Ill. — V nedeljo 9. julija je bilo v Slovenskem delavskem centru jako živahno. Vršla se je balinarska tekma, ki so se je udeležili Čikažani in Waukegančani. Slednjih je prišlo letos manj kot v par prejšnjih letih.

Dobitke na tikete, ki jih je razpečeval družabni klub Slovenskega centra, so dobili, Jo Lenassi, \$300, Elma Vertnik, \$100, P. Lenassi, \$60, Bud Walsh, \$50, Frank Dušek, \$30, Mitz Chernich, \$25, in F. Herovoy, \$20. Oddani so bili omenjenega večera v Centru. Vsi ti so

iz Chicaga.

Hišnik Centra je letos Arley Božičnik, ki je ob enem tudi upravitelj družabnega kluba. Za delo v hiši in okrog nje je jako priročen in priden. Trato zaliva Jack Vider, poriva težak betonski valjar po balinišču, da ga izravna, potem pesek poškropi in aleje zopet izravna. Skrbni tudi, da je živa meja v redu.

Toda kar se rožnih gred-tiče, pa še niso bile nikoli slabše kot letos. Mrs. Jedert Groser je bila pri hčeri Ann in zetu Michaelu Kumerju v Univerzalu, Pa. Pestovala je njuno hčerko, svojo vnukinjo, en mesec. Njun prvorojenec pa je deček. Luka Groser je bil tam dva tedna. Mrs. Groser se je lotila rožnih gred v Centru od začetka, a ko je odšla je ni nihče nadomestil. Upamo, da bo odslej tudi to v redu.

Pametno, če bo res kaj pomagalo

V mestu Seville v Spaniji je občinski odbor izdal odredbo, ki meščanom prepoveduje pomenkovati se na ulicah na vse grlo. Tam so navajeni govoriti kot da je človek, s katerim se mešiš, najmanj en blok daleč.

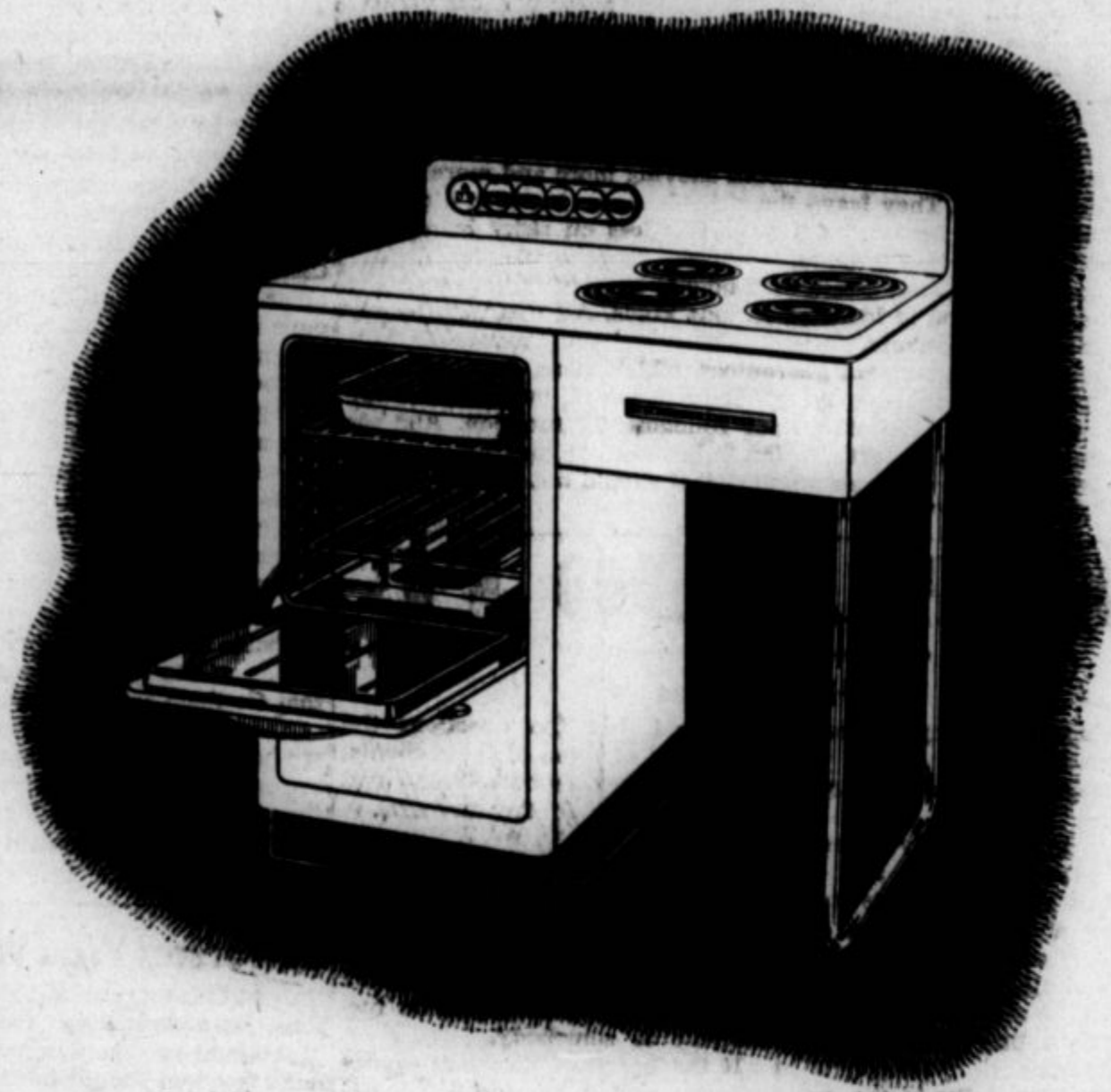
Pred leti so dali na nekem balinišču v Ohio napis, da je kričanje, nespodobno govorenje ter preklinjanje prepovedano. Balničarji in gledalci pa so se za napis prav tako malo zmenili kakor vrane za s slamo natlačene močiljane.

Joliet narastel

Joliet v Illinoisu, ki ima veliko slovensko naselbino ter glavni urad KSKJ, ima po letošnjem štetju nad 52.000 prebivalcev, ali okrog 10.000 več kakor pred desetimi leti. Aurora pa jih ima 50.508, ali 3.500 več kakor pred desetimi leti.

COOK ELECTRICALLY AND KEEP COOL!

See the new Westinghouse Rancho

only \$159.95
New design... new low price
Lamp and Timer assembly for only \$20 extra

Tu je povsem nov Westinghouse električni štedilnik... ime mu je RANCHO! Nova preuredba se fino spaja z ostalo kuhinjsko opremo in ob enem omogoča več prostora kamor shranite stvari. Rancho je narejen za kuho v velikem... ima prostora na vrhu za štiri lonce in pa prostorno prazno peč znotraj. Peč je insulirana

z debelim fiberglas na vseh šestih straneh... za hladno kuho in večjo varnost. Dopadle se vam bodo regulacijske spono "Tel-a-glance"... zadaj, proč od kuhinjskih loncev. In ne prezrite presenetljivo nizke cene! Vse se vam bo dopadlo v tem Westinghouse Rancho... oglejte si ga še danes!

Prvi obrok samo \$20 v družinah z 1-2- in 3 osebo v povsem rezidenčnih hišah v Chicagu

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

See the new 1950 Westinghouse Ranges today at any of these Edison stores

4749 North Western Avenue	72 West Adams Street	852 West 63rd Street
4833 West Irving Park Road	2733 North Milwaukee Avenue	9025 South Commercial Avenue
3138 North Lincoln Avenue	4231 West Madison Street	11046 So. Michigan Avenue
	3225 West 26th Street	
	424 East 47th Street	

or call RANdolph 6-1234

Your local dealer offers equally outstanding electric range values

"END STRIKES BY LAW"

No, we are not advocating a law which will prohibit workers from striking; we never would advocate or condone such legislation under a private-profit economy such as we now have, for such a law would smack too strongly of human slavery.

However, it would be a different matter entirely if workers were to unite in a political party of their own and use their united power to regulate the nation's economy in such a manner that it would not be necessary for them to suffer the inconvenience and hardship that accompany strikes.

What we have in mind is a planned economy — with the workers doing the planning for their own welfare instead of conforming to plans that are made by capitalist politicians for the benefit of an owning class.

We get that idea every time we read of a major strike in which thousands of workers are trying to get a little more of the good things of life.

As this is being written there are about 4,000 railroad switchmen on strike. What they want is a 40 hour work-week with an increase in hourly wages that will enable them to collect as much on payday as they get for working 48 hours. (Note:— This strike was ended last week without victory for the strikers.)

In the light of mechanical improvements which have increased the man-hour output of industry it should not be difficult to so arrange things that every worker would have the benefits of more leisure and higher wages. The fact that there are millions of Americans who are not working at all right now should make it all the easier to give everybody shorter hours.

But that can't be done unless the economy is planned for people instead of profits. And we can't expect private owners to plan that way.

American workers could end strikes by law if they would only use the lawmaking power that is vested in their votes to make all the major industries the property of the people.

Then they could divide the effort and the fruits of industry as they saw fit. They could take their time about it and change the set-up as conditions changed.

An then they would not have to go on strike to get what they want, because labor would always get all that labor produced as a matter of course.

It would be possible to outlaw strikes in that way without impairing human rights. For when nobody is able to profit from the labor of his fellow men, then the business of distributing wealth is merely a matter of negotiation between equals.

That's the way Socialists would use the power of law to end strikes — by ending the system that breeds strikes.

— Reading Labor Advocate

Banker 'Talks Turkey' to Bankers

Bankers are fond of demanding that "the government get out of business." But, like other business men, bankers don't act like they talk on this subject.

The man who said that is no "Fair Dealer." He is Earl R. Muir, president of the Louisville Trust Company and president of the Association of Reserve City Bankers. He was talking to the Minnesota Bankers' Association.

Bankers, he pointed out, are supposed to take risks. That's what they are paid for. But bankers have been shoving more and more of the risks onto Uncle Sam. They leave the risky business loans to him, and he "guarantees" that bankers will suffer no loss on risky loans they make to home owners and farmers.

As a result, Muir said, Uncle Sam now is bearing the risks on the huge sum of \$26 billion in loans of various kinds. All this with hearty approval from most bankers.

"By accepting government guarantees, which mean that bad loans are to be paid off by the taxpayers," Muir declared, "we bankers are divesting ourselves of risk-taking, our fundamental function. And we are endorsing government participation in business. If government takes the risks of enterprise, who can argue that it should not have a seat on the board of directors." — Labor

PEOPLE DO IT

By Henry Jones

Ever since this "loyalty campaign" started, this scribe has been puzzled what the loyalty is aimed at.

Loyalty to everybody doesn't seem to be very specific and actually when anyone suggests it he gets called a "globalist" and disloyal. So it can't be that.

Loyalty to all the folks in the 48 states becomes a bit difficult when they all fight like cats and dogs with each other.

Loyalty to the folks in the government might be understood until one listens to what these people accuse each other of.

Gradually one possible meaning has shaped up through the fog: loyalty to business enterprise.

This first took reasonably clear shape when the Taft-Hartley Act was passed. Unions were supposed to sign those affidavits but no one seemed to think that an employer's loyalty should be questioned.

Since it is the business class that does all this trading with the enemy and gets involved in similar scandal, and since it has become widely accepted that the business class is at odds with the rest of us either as producers or consumers, this leaves the supposition that the business class can be expected to be loyal to itself, and that the loyalty expected of the rest of us is to do business to our general disadvantage.

But what if business gets subjected to a loyalty test? There's a sad editorial in Business Week of June 24 about the board of directors of a company engaged in a top-secret research project. They wanted access to this "classified information" of what their company was doing, and so sought loyalty clearances. Not only were they denied them on account of the associations of other directors in other enterprises with which they were

Pride Hurt

Washington's pride was hurt a little when preliminary census figures indicated the nation's capital has not quite as large a population as had been supposed. The latest guess is 840,000, compared with a 1948 estimate of 863,000.

A probable cause of the shrinkage is the fact thousands have moved to the suburbs. The District of Columbia now is ringed by real apartment house developments and new homes of every type.

Atlas could never have carried the World had he fixed his thoughts on the size of it.

REFLECTIONS

By Raymond S. Hofses

BECAUSE SOME WORKERS are certain to become overly enthusiastic about the pending social security law which increases the amounts to be received by retired workers at the age of 65 years, we now tell the story about little Willie's pants.

Grandma made the pants, and when she delivered them Willie's parents gaped. To say that the pants were too large for Willie is to understate the case. Instead of stopping at the knees, which was the style for juveniles of that era, they traveled southward and provided padding for Willie's shins. The seat, which should have been gauged and shaped to fit Willie's posterior, bagged so decidedly that when Willie stood straight he gave the impression of sitting down on nothing more substantial than thin air.

But Grandma was not perturbed. "I made them strong enough to last a long time," she explained. And then, somewhat airily and with supreme confidence, "He'll grow into them."

If you've ever raised a healthy kid you know what happened. Grandma was right. Within a year those pants girded Willie like a corset and revealed among other things, that Willie had knee-caps just like any other normal boy.

So Mother bought Willie a larger pair of pants.

WHOEVER BELIEVES THAT the \$80 monthly top "benefit" of the new social security law is

overly generous should quiet their fears. For there isn't any doubt whatever that Willie Worker is going to grow into that much money and then outgrow it until \$80 bursts at the seams and leaves Willie shamefully exposed to the same low living standards that have been his lot right along.

One doesn't have to be a prophet to write the above paragraph. All that is necessary is to judge the future by the past. Old Age Benefits are being raised now because those supplied by "Grandma" Roosevelt have long since ceased to cover Willie Worker—and because, unlike the garment supplied by little Willie's grandma, the original handout wasn't big enough in the first place.

SOME SHALLOW THINKERS may now condemn mounting government handouts to the aged as "inflationary." But they'll be wrong. Raising the security ante is not CAUSING inflation; it is merely an official admission of the fact that inflation is here already.

President Harry S. Truman recently made an even more drastic admission a few weeks ago when he predicted a rise in workers' incomes to a minimum of \$4,000 per year. Harry wanted all of us to think that \$4,000 would mean a lot of prosperity for workers. But what he really was telling us was that the way things are going now we're headed toward the time when it's going to take \$4,000 to enable a worker barely to get along.

The Search for Peace

The mail brings in a steady flow of mimeographed and other material from folks who want Peace at least enough to turn the mimeograph machine and put on the postage.

The papers carry news about strange efforts to achieve peace, all the way from the offer of Simmons Mattress Company of an innerspring mattress to relieve Marshall Stalin's "tensions," to a proposal by the lads who won the National Marble Tournament. They want Russia and all other countries to compete in next year's marble tournament "to get closer to the kids in other lands even though the grown-up people seem to keep fumbling around with peace."

You're right, lad, keep an eye on those grown-ups; we sometimes get suspicious of them ourselves.

Then there are some rather informal international assemblies. For instance, they've been catching the codfish off the Banks of Newfoundland these last few weeks. Vessels with workers from U. S. and Canada, and Britain and France, and Portugal and Italy, and probably other places are all there close together. Somewhere in that vicinity once upon a time an "Atlantic Charter" got drawn up, but lately we haven't heard much of it. (Maybe the folks who made it went out of business or something.)

Supposing those fellows fishing for cod were to get together and talk about the state of affairs in the world — maybe they might come up with something. Or if those kids who know their marbles were to settle the problem... If the choice was up to you whether the troubled affairs of the world should be settled by the marble players or by the fishermen or the diplomats, which would be the one you would be sure not to choose? Right, we don't care for those striped pants either.

That way the choice seems rather simple though a trifle on the improbable side. Put another way, we do not have very much that sort of choice. If the labor unions of the world were to cut the apron strings that tie them to their various governments, and meet as representatives of the world's working people to decide where do we go from here — we have a hunch that even if the assembly was largely the labor skates for whom we have a strong distaste, they would do better for mankind than the top brass and the diplomats.

There's nothing much to stop them from doing it either.

— Industrial Worker

Jefferson Was Wise on 'Freedom of Press'

At Ottawa, Canada, delegates from British Commonwealth nations have been discussing "freedom of the press." Spokesmen for governments and newspapers have expressed varying opinions as to whether such freedom should have any limits.

Freedom of the press is one of the most precious liberties. In the United States it is endangered only by its misuse, by wealthy publishers who push their own selfish interests and blind prejudices.

Thomas Jefferson faced this same problem in his time. The vilification heaped on him by reactionary newspapers, is shocking to read now. Despite this slander, Jefferson opposed limiting the freedom of the press. He said newspapers which abused that freedom would lose their influence with the public.

Jefferson's wisdom is evident now. Such papers as the Chicago "Tribune" are read by millions of people, but they don't vote the way the publishers wish. — Labor

'Tom' Paine Gets Deserved Recognition

On July 4, at Morristown, N. J., a "heroic statue" of Thomas Paine was unveiled. It is a 14-foot figure of the "firebrand" of the American Revolution, with a musket across his knee, writing one of his "Crisis" papers on a drum-head.

A lot of people have criticized Paine in his time and since, but he told George Washington's soldiers, in flaming and immortal words, what they were fighting for. Who can say that, if they had not been inspired by Paine, they would have stuck through Valley Forge and seven years of war, and won our free America? So let's not forget "Tom" Paine! — Labor

AMA Tries to Cash In

Beginning in October, the American Medical Association (AMA) will spend \$1,110,000 for publicity to fight health insurance.

It will spend \$300,000 on radio programs in over 300 stations in every state and in Hawaii and Alaska. It will spend \$560,000 in newspaper advertising (and just think of the reams of free publicity the AMA will receive from the newspaper publishers.) It will spend \$250,000 in magazine advertising (and just think of the reams of free publicity the AMA will get from the magazine publishers.)

The AMA can well afford the expense. It has taxed each member \$25. Every doctor who belongs to the AMA must put up or risk getting kicked out of his professional organization.

Politicians Can Economize — At Expense of Poor

Relief Cuts Mean Health of Needy In Many States

Just as in Pennsylvania and other states, Ohioans are finding relief cuts dangerous to health.

Four months ago Cincinnati relief authorities slashed the food budgets of 20,000 persons on relief rolls by 30%.

Late in May a local newspaper checked up on the condition of the 20,000. It found:

1. The "creeping paralysis" of undernourishment spreading in 5,800 homes, covering all 20,000 persons.

2. A sharp increase in the case-load at the General Hospital clinic.

3. A jump in the waiting list for entry in the county tuberculosis hospital from a monthly average of 30 to 65 and 70.

4. Growing absenteeism of children from school because of lack of clothing.

Dr. Julian Benjamin, director of General Hospital clinic, said: "They (the children) just can't get enough to eat under that system. We know, especially, that those being treated here are not getting enough. There is definite evidence of undernourishment."

"It is just beginning to show up and it is quite noticeable in younger children."

LITTLE LUTHER

By JOHN FAINE

"Pop," asked Little Luther, "can a Republican be subversive?"

"Don't ask ridiculous questions," said Mr. Dilworth, "or I'll make you stand against the wall facing Bob Taft's picture for an hour."

"I'm not the one who's ridiculous," Luther said. "It's this radio station owner, Earl Anthony, out in Hollywood who is. He just fired a woman secretary because she wouldn't sign an anti-subversive oath."

"There's a man after my own heart," said Mr. Dilworth.

"He may be after YOU," Little Luther explained. "The woman happens to be a registered Republican, who believes a person's political opinions are a private affair between her and her voting booth."

"Anthony probably had some secret information about the woman," Dilworth said.

"Nope," said Little Luther, "All he said was 'We must clear our skirts of any suspicion' and he didn't say who was wearing the skirts, either. Think I ought to tell the Senate committee investigating S-X in the State Dept. about this?"

"Don't be a sneak," Mr. Dilworth said crossly. "Anthony is only doing what he thinks is best for his country."

And for Anthony. He not only wants to be loyal to the USA, but to KFI, AM, FM and TV.

"Do we have some new 'colonies'?" asked Mr. Dilworth in surprise.

"No, KFI is the radio station, and the rest is television, etc. Anybody who isn't loyal to television is subversive."

Mr. Dilworth turned pale.

"Luther," he whispered, "remind me to order a set tomorrow."

McCarthy Defends Pay from Lustron, But Misses Point

Sen. Joe McCarthy (R., Wis.) justifies his acceptance of \$10,000 from the Lustron Corp. by saying:

"As far as I know every Senator has a source of income outside of his Senatorial salary. Some Senators have radio stations, others practice law... some others have a sizable income from speaking, and others from writing..."

Now wait a minute, Senator McCarthy. Sure, other Senators get money from sources other than their \$12,500-a-year Senate salaries.

But how many received a check for \$10,000 from a company, like Lustron, largely financed by the Reconstruction Finance Corp., which is dependent on Congress for its continued existence? That's the whole point.

Do You Want the Show Repeated?

The Socialist Leader, organ of the Independent Labor Party in Great Britain, reproduces currently a cartoon it ran July 14, 1939. The cartoon is in the form of the sort of handbill ordinarily used to announce a coming circus—it's one figure a grinning skeleton clad in a clown's suit, beating the drum. It announces:

"Coming Shortly—
The War to End War"

or
"Making the World Safe for Democracy"

(Previously ran over 4 years, 1914-1918)
Starring ADOLPH HITLER as the Villain
(formerly played by Wilhelm the Kaiser)

BIGGER! Better! Absolutely Deadly!!

WHOLE TOWNS BLOWN SKY-HIGH! (complete with inhabitants)

Millions of FREE GIFTS of Wooden Legs, etc.

Entire Proceeds for Benefit of Profiteers
"The Craziest Show on Earth."

As we look at this circus announcement of eleven years ago, we have an uncomfortable feeling that the same macabre and senseless show is coming to town again—and really "going to town" this time, too. There is a slight change in cast and scenery, and promise of a ghastlier performance than ever.

It is said that the Russians and the West can never agree. What this editor uncomfortably senses is that there is at least one thing on which they too damned well agree, and that is that only by war and the fear of war can either gang of parasites keep in the saddle. This editor can see no other consistent explanation for the facts of the history of the last decade except the completely mutual understanding that exists on that score.

These events in Korea may be only the dress rehearsal, the testing ground for new techniques, the device to find out what stuns the other side. Spain provided a similar rehearsal ground for World War II. In the face of this situation, the obvious thing to do to keep our heads is to keep our heads and use them.

It is a time when all workers should remember that they are part of the earth's useful people, its world-wide working class.

It is a time to say out loud that if this world working class could act as a class, there would be no wars, for the working class wants no wars.

It is time to remind our neighbors that workers go thousands of miles to kill the wives and babies of their fellow workers only because their disorganization leaves them afraid that if they don't they will be killed.

The fear of Russian worker and American worker for each other is a projection on a world scale of the same fears that plague the workers in a non-union shop and that deter, but do not stop them from organizing. By that same token, we can make Peace by becoming class-wide union men and acting as organized people. And there will not be assured and lasting Peace until we do!

— (From Industrial Worker, Chicago)

Whose 'Handout State'?

Well, well, well.

Here is the Chamber of Commerce, the National Association of Manufacturers, Chairman Guy Gabrielson of the Republican National Committee and other spokesmen for Big Business yelling their heads off about the "Handout State." And Senate Republicans — whose policy is set up by such enlightened gentlemen as Taft, Brewster and Wherry—decide that deficit spending is one of the biggest issues of the 1950 political campaign.

They damn this help for the farmer and they damn that help for the home buyer. They throw rocks at social security and they throw rocks at Federal aid to education. They imply that national health insurance would bankrupt the country — provided public housing doesn't do it first.

Anything, you see, that helps those who need help is "Socialistic" and part of the "Handout State." (When they want to be original they change their cuss words to "Welfare State.")

But along comes the staff of the Joint Congressional Economic Committee and ruins their little stories. The staff reports that it is business-men who get, by far, most of the "handouts."

Government outlays to business — in the form of buying goods and services, loans, subsidies and so forth — will amount to \$16 billion in fiscal year 1950, the year ending last June 30. This is expected to increase to \$16.9 billion next year.

On the other hand, Government outlays to farmers — the second largest group of beneficiaries — will amount to \$4.3 billion in fiscal 1950. That is expected to decrease to \$3 billion next year.

So the "Handout State" cry is shown up for what it is — an appeal to ignorance.

What Do You Think?

The above question is the basis of what we view as a lynching party.

In this case the "lynchers" are "respectable" members of our national lawmaking body. The victims are people who are suspected to being communists.

We are referring, of course, to the House un-American activities committee and their policy of sending men to jail for refusing to state whether or not they are or ever were members of the Communist Party.

There is nothing personal in our objection to that kind of business. We are not and never were members of the Communist Party and we are not ashamed to say so now because we make the statement freely and without any pressure whatsoever. However, we confess that we would feel degraded if we were forced to make the same statement on pain of going to jail if we refused to do so.

There may be many people who once belonged to the Communist Party but who now wish to forget that part of their lives. They don't want to tell that truth to our congressional inquisitors because the truth would damage their ability to secure employment and hurt them in the opinion of some of their friends. But, regardless of how they now feel about communism, they are subjected to a choice that is cruel: They can say, "Yes, I was a communist," and be damned by public opinion. Or they can say "No" and later be

SPELLBOUND

Old Mrs. Miggles in a rural England town managed to get along in the world in spite of her educational deficiencies. One day she was called upon by a lawyer to sign an important document.

"You sign it yourself, sir, and I'll make me mark," said Mrs. Miggles. "Since me eyes gave out I'm not able to write a wurd."

"How do you spell it?" asked the lawyer, his pen poised above the document.

"Spell it whatever way ye please," said Mrs. Miggles. "Since I lost me teeth there's not a wurd I can spell."

ASKING FOR IT

Novice (at bridge party): You're an expert at bridge, Mr. Jones. How would you have played that last hand of mine?

Mr. Jones: Under an assumed name.